

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทย์
ตามประเภทการรับเข้าศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*

COMPARATIVE OF ACADEMIC ACHIEVEMENT OF DENTAL STUDENTS
BY TYPE OF ADMISSION AT FACULTY OF DENTISTRY, PRINCE OF
SONGKLA UNIVERSITY

รัชฎาภรณ์ นมะเส¹ และ จงวัฒน์ ชีวกุล²

Ratchadaporn Namase¹ and Jongwat Cheewakul²

¹คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹program's Secretary Faculty of Dentistry, Prince of Songkla University, Thailand

²สาขารังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

²Department of Radiology, Faculty of Medicine, Prince of Songkla University, Thailand

Corresponding Author's Email: jongwatcheewakul@hotmail.com

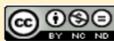
วันที่รับบทความ : 25 มกราคม 2569; วันแก้ไขบทความ 6 กุมภาพันธ์ 2569; วันตอบรับบทความ : 8 กุมภาพันธ์ 2569

Received 25 January 2026; Revised 6 February 2026; Accepted 8 February 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการศึกษาของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา และผลการ

Citation:

* รัชฎาภรณ์ นมะเส และ จงวัฒน์ ชีวกุล. (2569). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทย์ตามประเภทการรับเข้าศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(1), 424-441.

Ratchadaporn Namase and Jongwat Cheewakul. (2026). Comparative Of Academic Achievement Of Dental Students By Type Of Admission At Faculty Of Dentistry, Prince Of Songkla University.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(1), 424-441.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

เรียนตามหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ ของนักศึกษาตามประเภทการรับเข้า และ

3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบย้อนหลัง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต จำนวน 136 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาผ่านประเภทการรับส่วนกลาง กสพท. และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูงในทุกประเภทการรับเข้า 2) นักศึกษาที่เข้าศึกษาผ่านระบบการรับเข้าที่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาในบางชั้นปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ผลการเรียนในบางหมวดวิชาแสดงความแตกต่างเฉพาะบางช่วงของการศึกษา และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.261, p < 0.01$) ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยเติมเต็มช่องว่างองค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการรับเข้าศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาภูมิภาค และสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายการคัดเลือกนักศึกษาให้สอดคล้องกับคุณภาพผลลัพธ์ทางการศึกษาในอนาคต

คำสำคัญ: การรับเข้า, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การศึกษาย้อนหลัง, นักศึกษาทันตแพทย์

Abstract

This study aimed to 1) examine the basic characteristics and academic status of dental students according to admission types, 2) compare academic achievement at the upper secondary level, academic performance at the tertiary level, and academic achievement across general education and professional course categories among students admitted through different admission systems, and 3) investigate the relationship between upper secondary school achievement and academic performance at the university level. This quantitative study employed a retrospective research design. The sample consisted of 136 dental

students who successfully completed the Doctor of Dental Surgery program. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics. The results showed that 1) most students were admitted through the centralized admission system of the Consortium of Thai Medical Schools (CPIRD), and students across all admission types demonstrated relatively high academic achievement at both the upper secondary and tertiary levels; 2) students admitted through different admission systems exhibited statistically significant differences in upper secondary school achievement and academic performance in certain academic years at the tertiary level, while differences in academic achievement across some course categories were observed only during specific periods of study; and 3) upper secondary school achievement was positively correlated with academic performance at the university level, with statistical significance ($r = 0.261$, $p < 0.01$). This study fills an existing knowledge gap regarding the relationship between admission systems and academic achievement of dental students within the context of a regional higher education institution and provides empirical evidence to support the development and improvement of student admission policies aimed at enhancing educational outcomes in the future.

Keywords: Admission System, Academic Achievement, Retrospective Study, Dental Students

บทนำ

ระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและผลลัพธ์ทางการศึกษาของบัณฑิตในระยะยาว โดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพอย่างเข้มข้น การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความเหมาะสมจึงมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพการผลิตบัณฑิตและความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของระบบบริการสุขภาพและสังคมโดยรวม (Kuharatanachai et al., 2020 ; Viriyatharakij et al., 2015) ในบริบทของประเทศไทย ความจำเป็นในการพัฒนากำลังคนด้านทันตสาธารณสุขได้รับการกล่าวถึงมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหาโรคทาง

ช่องปากของประชาชนยังคงอยู่ในระดับสูง ขณะที่การกระจายตัวของทันตแพทย์ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางทันตกรรม โดยเฉพาะในภูมิภาค (สมาคมทันตแพทย์แห่งประเทศไทย, 2522)

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตทันตแพทย์เพื่อรองรับความต้องการของประเทศ โดยดำเนินการรับนักศึกษาภายใต้นโยบายของสมาคมที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยและแนวนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ผ่านหลายช่องทาง ได้แก่ การรับตรงจากนักเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ การรับผ่านระบบ Admission และการรับผ่านกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) ซึ่งแต่ละระบบมีหลักเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกที่แตกต่างกัน (Suksudaj, 2018) เมื่อเข้าศึกษาแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการศึกษา งานวิจัยก่อนหน้านี้ในประเทศและต่างประเทศรายงานว่า ประเภทการรับเข้าศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยอาจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังมีความแตกต่างกันตามบริบทของสถาบันและสาขาวิชา (Rich et al., 2012; Foley and Hijazi, 2013; กาญจนยา แยมเสารง, 2556)

แม้จะมีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการรับเข้าศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษาอยู่บ้าง แต่ในบริบทของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค ยังมีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาตามประเภทการรับเข้าศึกษาอย่างจำกัด โดยเฉพาะการวิเคราะห์ผลการเรียนทั้งในภาพรวมและตามหมวดวิชา

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ตามประเภทการรับเข้าศึกษา รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับอุดมศึกษา เพื่อเติมเต็มช่องว่างองค์ความรู้ในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาภูมิภาค และใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาระบบการคัดเลือกนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทางทันตแพทยศาสตร์ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการศึกษาของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา และผลการเรียนตามหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา ของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยด้านระบบการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาในหลากหลายบริบท โดยเฉพาะ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การรับเข้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา องค์ความรู้จากการศึกษาที่ผ่านมาเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียน และสนับสนุนการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

Kuharatanachai และ Sukonthamut (2018) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบกระบวนการรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสาขาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ผ่านระบบการรับเข้าศึกษาที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ระบบการรับเข้าศึกษามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจากบางระบบมีผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น การศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของระบบการคัดเลือกนักศึกษาที่เหมาะสมต่อคุณภาพผลลัพธ์ทางการศึกษา

Sirittakul (2012) ได้นำเสนอหลักการและการประยุกต์ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ โดยอธิบายถึงเงื่อนไขการใช้งาน การแปลผล และข้อควรระวังในการใช้สถิติดังกล่าว ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า One-Way ANOVA เป็นเครื่องมือทางสถิติที่เหมาะสมสำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

ตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยด้านการศึกษาที่ต้องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มาจากระบบการรับเข้าที่แตกต่างกัน

Suksudaj และคณะ (2018) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การรับเข้าศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมาก่อน ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์การรับเข้าศึกษาบางประเภทมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะผลการเรียนก่อนเข้าศึกษา การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าพื้นฐานทางวิชาการก่อนเข้าศึกษามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทย์

Viriyatharaj และคณะ (2015) ได้ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการรับนิสิตระดับปริญญาตรีในสาขากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาผ่านระบบการรับเข้าที่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันในบางช่วงของการศึกษา อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นในทุกชั้นปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนทางการศึกษาอาจมีบทบาทร่วมกับระบบการรับเข้า

Yamsaonthong (2012) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าศึกษา ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษา การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

ระบบการรับเข้าศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษาในหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพ งานวิจัยส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่าการคัดเลือกนักศึกษาที่เหมาะสมสามารถช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จทางการเรียนได้ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาในแต่ละบริบทยังมีความแตกต่างกันตามสาขาวิชาและสภาพแวดล้อมทางการเรียน ดังนั้น การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ตามประเภทการรับเข้าศึกษาในบริบทของคณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงมีความจำเป็น เพื่อเติมเต็มองค์ความรู้และใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการพัฒนาและปรับปรุงระบบการคัดเลือกนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการศึกษาข้อมูลแบบย้อนหลัง (Retrospective study) เพื่อศึกษาความแตกต่างและความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ตามประเภทการรับเข้าศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558–2560 จำนวนทั้งสิ้น 150 คน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จำนวน 136 คน โดยคัดออกนักศึกษาที่ลาออก ตกออก เปลี่ยนแผนการศึกษา ไม่มารายงานตัว สละสิทธิ์ หรืออยู่ระหว่างการศึกษาออกจากกลุ่มประชากร

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลลำดับที่ ปีที่เข้าศึกษา สถานะนักศึกษา วิธีการรับเข้าศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมรายปี (ปีที่ 1–6) ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับอุดมศึกษา รวมถึงผลการเรียนตามหมวดวิชา โดยหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มภาษา (4 วิชา) กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (9 วิชา) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (2 วิชา) และหมวดวิชาชีพแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ (14 วิชา) และกลุ่มวิชาชีพ (68 วิชา)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังโครงการวิจัยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากฝ่ายทะเบียนและประมวลผล สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยได้รับการลงนามรับรองจากรองคมนตรีฝ่ายการศึกษาและวิเทศสัมพันธ์ พร้อมแนบแบบบันทึกข้อมูลตามเครื่องมือวิจัย

ข้อมูลที่ได้รับถูกส่งมายังอีเมลของผู้วิจัย และจัดเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่มีการตั้งรหัสผ่านเพื่อรักษาความลับของข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มตัวอย่างตามประเภทการรับเข้า และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับอุดมศึกษา

การตรวจสอบสมมติฐานของการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบสมมติฐานเบื้องต้น ได้แก่ การแจกแจงแบบปกติของข้อมูล (normality) และความเท่าเทียมกันของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (homogeneity of variance) โดยการใช้การตรวจสอบการกระจายตัวของข้อมูลเชิงพรรณนาและการทดสอบความแปรปรวนเท่ากัน เมื่อพบว่าข้อมูลบางตัวแปรไม่เป็นไปตามสมมติฐานความแปรปรวนเท่ากัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติ Welch's ANOVA ซึ่งเป็นสถิติที่เหมาะสมสำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มในกรณีที่มีความแปรปรวนไม่เท่ากัน และช่วยลดความเอนเอียงของผลการทดสอบทางสถิติ

ความเที่ยงและความครบถ้วนของเครื่องมือและข้อมูลย้อนหลัง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบบันทึกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ซึ่งได้มาจากฐานข้อมูลทางการศึกษาที่เป็นทางการของฝ่ายทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการบันทึก ตรวจสอบ และรับรองตามระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย จึงมีความน่าเชื่อถือและความครบถ้วนในเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ โดยคัดออกข้อมูลที่ไม่มสมบูรณ์หรือไม่สามารถติดตามผลการศึกษาได้ตลอดหลักสูตร เพื่อให้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีความถูกต้องและเหมาะสมต่อการวิเคราะห์เชิงสถิติ

ข้อจำกัดของการวิจัยเชิงย้อนหลัง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลแบบย้อนหลัง จึงมีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ การไม่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนบางปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น แรงจูงใจในการเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หรือการสนับสนุนด้านวิชาการระหว่าง การศึกษา อย่างไรก็ตาม การใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางการศึกษาที่เป็นทางการและครอบคลุมระยะเวลาการศึกษาเต็มหลักสูตร ช่วยให้ผลการวิจัยสะท้อนภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเหมาะสมในบริบทของการศึกษานี้

การขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและได้รับการอนุมัติยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสโครงการ EC6504-021

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทการรับเข้าศึกษา		
รับตรง	57	38.00
รับผ่านส่วนกลางแอดมิชชัน	22	14.70
รับผ่านส่วนกลาง กสพท.	71	47.30
รวม	150	100.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
ระหว่าง 2.00-2.50	-	-
ระหว่าง 2.51-3.00	-	-
ระหว่าง 3.01-3.50	12	8.00
ระหว่าง 3.51-4.00	138	92.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	150	100.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา		
ระหว่าง 2.00-2.50	1	0.74
ระหว่าง 2.51-3.00	21	15.44
ระหว่าง 3.01-3.50	64	47.06
ระหว่าง 3.51-4.00	50	36.76
รวม	136	100.00
หมายเหตุ : ไม่นับรวมจำนวนจำนวนนักศึกษาที่ลาออก ตกออก เปลี่ยนแผนการศึกษา ไม่มารายงานสถิติ และอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน 14 คน		

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทันตแพทย์ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2563 จำนวน 150 คน โดยวิธีรับตรง จำนวน 57 คน (ร้อยละ 38.0) วิธีการรับผ่านส่วนกลาง Admission จำนวน 22 คน (ร้อยละ 14.7) และวิธีการรับผ่านส่วนกลาง กสพท. จำนวน 71 คน (ร้อยละ 47.3) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่าง 3.51 - 4.00 (ร้อยละ 92.0) และระหว่าง 3.01 - 3.50 (ร้อยละ 8.0) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ คือ ระหว่าง 3.01-3.50 (ร้อยละ 46.7) รองลงมาคือระหว่าง 3.51 - 4.00 (ร้อยละ 30.7)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา และระดับผลการเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ ของนักศึกษาตามประเภทการรับเข้า

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระดับอุดมศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหมวดวิชาในหลักสูตร ของนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามระบบการคัดเลือก

ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระบบ			สถิติทดสอบ			p-value
	รับตรง	แอดมิชชั่น	กสพท.	F	Welch/	η^2	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	3.80	3.86	3.73		8.405***	0.1	0.001
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมรายปีระดับอุดมศึกษา							
ปี 1	3.68	3.69	3.58	3.325*		0	0.039
ปี 2	3.50	3.44	3.37	2.573		0	0.080
ปี 3	3.42	3.35	3.26	3.114*		0	0.048
ปี 4	3.44	3.33	3.26		5.017**	0	0.010
ปี 5	3.42	3.30	3.27		4.127*	0	0.022
ปี 6	3.43	3.31	3.36		3.487*	0	0.038
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่							
กลุ่มวิทยาศาสตร์	3.49	3.51	3.37	3.050*		0	0.050
กลุ่มมนุษยศาสตร์	3.84	3.88	3.80	7.004***		0	0.001
กลุ่มภาษา	3.75	3.86	3.67	5.424**		0	0.005
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาเฉพาะ							
กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	3.44	3.32	3.27	2.749		0	0.069
กลุ่มวิชาชีพ	3.38	3.33	3.24	2.704		0	0.070

* $p \leq 0.05$, ** $p \leq 0.01$, *** $p \leq 0.001$, เกณฑ์อ้างอิง (Cohen): $\eta^2 \approx 0.01$ (ต่ำ), 0.06 (ปานกลาง), 0.14 (สูง)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามระบบการคัดเลือก พบว่า ค่าสถิติทดสอบ Welch = 8.405 และ ค่า p-value ≤ 0.001 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการรับตรง แอดมิชชัน และกสพท. มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติส่วนใหญ่มีขนาดอิทธิพลระดับต่ำ-ปานกลาง โดยเด่นใน GPAX ม.ปลาย และ หมวดศึกษาทั่วไป (มนุษยศาสตร์/ภาษา) ขณะที่ หมวดวิชาเฉพาะ มีอิทธิพลต่ำ สอดคล้องกับข้อค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนช่วยลดความแตกต่างระหว่างระบบรับเข้า

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาเฉลี่ยสะสมรายปี ของนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในชั้นปีที่ 1, 3, 4, 5 และ 6 จำแนกตามระบบการคัดเลือก พบว่า ค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 3.325 และ 3.114 และ ค่าสถิติทดสอบ Welch เท่ากับ 5.017, 4.127 และ 3.487 ตามลำดับ และ ค่า p-value ≤ 0.05 หรือ p-value ≤ 0.01 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการรับตรง แอดมิชชัน และผ่าน กสพท. มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาสะสมรายปี ในชั้นปีที่ 1, 3, 5 และ 6 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมรายปีระดับอุดมศึกษา ในชั้นปีที่ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในขณะที่ ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาเฉลี่ยสะสมรายปี ในชั้นปีที่ 2 มีค่าสถิติทดสอบ F = 2.573 และค่า p-value > 0.05 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการรับตรง แอดมิชชัน และผ่าน กสพท. มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาสะสมรายปี ในชั้นปีที่ 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มภาษา และกลุ่มมนุษยศาสตร์ ของนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามระบบการคัดเลือก พบว่า ค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ

3.050, 5.424 และ 7.004 ตามลำดับ และ ค่า $p\text{-value} \leq 0.05$, $p\text{-value} \leq 0.01$ และ $p\text{-value} \leq 0.001$ ตามลำดับ แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการรับตรง แอดมิชชั่น และผ่าน กสพท. มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มภาษา และกลุ่มมนุษยศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, 0.01 และ 0.001 ตามลำดับ ในขณะที่ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ จำแนกตามระบบการคัดเลือกพบว่า ค่าสถิติทดสอบ F เท่ากับ 2.749 และ 2.704 และ 7.04 และ ค่า $p\text{-value} > 0.05$ แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการรับตรง แอดมิชชั่น และผ่าน กสพท. มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ระดับอุดมศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อุดมศึกษา
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.000	
อุดมศึกษา	0.261**	1.000

** $p \leq 0.01$

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.261 และค่า $p\text{-value} \leq 0.01$ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการศึกษาของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามประเภทการรับเข้าศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับอุดมศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสถานะทางการศึกษาของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ที่เข้าศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2558–2560 มีสัดส่วนการรับเข้าศึกษาผ่านระบบ กสพท. มากที่สุด รองลงมาคือการรับตรงจาก 14 จังหวัดภาคใต้ และการรับผ่านระบบ Admission ตามลำดับ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้าสู่หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์มีพื้นฐานทางวิชาการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของระบบการรับเข้าศึกษาในสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพที่มุ่งคัดเลือกผู้เรียนที่มีศักยภาพทางวิชาการสูง (Viriyatharakij et al, 2015) ผลการศึกษานี้ยังสะท้อนถึงประสิทธิภาพของระบบการคัดเลือกนักศึกษาที่สามารถคัดกรองผู้เรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการเรียนในหลักสูตรที่มีความเข้มข้นทางวิชาการ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา และผลการเรียนตามหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ ของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาผ่านระบบการรับเข้าที่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางชั้นปี โดยเฉพาะในชั้นปีที่ 1, 3, 4, 5 และ 6 รวมถึงผลการเรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปบางกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในผลการเรียนหมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kuharatanachai และ Sukonthamut (2018) และ Viriyatharakij และคณะ (2015) ที่พบว่าประเภทการรับเข้า

ศึกษามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบางช่วงของการศึกษา แต่ไม่ได้ส่งผลต่อผลการเรียนในทุกมิติ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และระบบสนับสนุนทางการศึกษาภายในคณะมีบทบาทช่วยลดความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างนักศึกษาที่มาจากระบบการรับเข้าที่ต่างกัน โดยเฉพาะในรายวิชาซีพีที่เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา ของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saksudaj และคณะ (2018) และ Yamsaonthong (2012) ที่รายงานว่าผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายความสำเร็จทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ อย่างไรก็ตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางบ่งชี้ว่าผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับอุดมศึกษา ปัจจัยอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจ การปรับตัวต่อการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และสภาพแวดล้อมทางการเรียน อาจมีบทบาทร่วมในการส่งเสริมความสำเร็จทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ระบบการรับเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ในบางช่วงของการศึกษา ขณะที่ผลการเรียนก่อนเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการเรียนในระดับอุดมศึกษา แต่ไม่สามารถอธิบายความสำเร็จทางการเรียนได้ทั้งหมด ผลการศึกษานี้สนับสนุนแนวคิดว่าการพัฒนาระบบการรับนักศึกษา และการจัดการเรียนการสอนควรดำเนินไปควบคู่กัน เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตทันตแพทย์ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาในระยะยาว ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายเพิ่มเติมในเชิงทฤษฎีการคัดเลือกนักศึกษา (student selection theory) และทฤษฎีการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (professional learning theory) ได้ โดยเฉพาะแนวคิดที่มองว่าผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาสะท้อนศักยภาพด้านความรู้เชิงวิชาการ (academic preparedness) ซึ่งมีบทบาทต่อการปรับตัวและการเรียนรู้ในช่วงต้นของการศึกษาในหลักสูตรที่มีความเข้มข้นทางวิชาการ เช่น หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ ผลที่พบว่าประเภทการรับเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบางชั้นปี แต่ไม่ปรากฏความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ อาจสะท้อนแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่เน้นว่าการฝึกปฏิบัติจริง การ

เรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) และระบบการเรียนรู้การสอนภายในหลักสูตร มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน และช่วยลดความแตกต่างของพื้นฐานเดิมระหว่างนักศึกษาที่มาจากระบบการรับเข้าศึกษาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับอุดมศึกษาในระดับต่ำถึงปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การคัดเลือกโดยอาศัยผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาเป็นเพียงหนึ่งในกลไกของการคัดกรองผู้เรียนที่มีศักยภาพ แต่ไม่สามารถอธิบายความสำเร็จทางการเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ทั้งหมด ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยอื่นร่วมด้วย เช่น แรงจูงใจ ความสามารถในการปรับตัว และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการที่ควรพิจารณาในการตีความผลการศึกษา ประการแรก การวิจัยเป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง ซึ่งไม่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนบางประการที่อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ เช่น แรงจูงใจในการเรียน รูปแบบการเรียนรู้รายบุคคล หรือการสนับสนุนทางวิชาการระหว่างการศึกษา ประการที่สอง ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากระบบทะเบียนและประมวลผล ซึ่งแม้จะมีความน่าเชื่อถือและครบถ้วนในเชิงโครงสร้าง แต่ไม่สามารถสะท้อนมิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะทางวิชาชีพ หรือสมรรถนะเชิงคลินิกของนักศึกษาได้โดยตรง ประการสุดท้าย การศึกษานี้ดำเนินการในบริบทของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค ผลการวิจัยจึงอาจไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังสถาบันอื่นที่มีบริบทด้านระบบการรับเข้า หลักสูตร หรือสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้โดยตรง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ระบบการรับเข้าศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ในบางช่วงของการศึกษา โดยพบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษาในบางขั้นปีตามประเภทการรับเข้าศึกษา ขณะเดียวกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับอุดมศึกษา แม้ระดับความสัมพันธ์จะอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ผลการวิจัยสะท้อนว่าผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการเรียน แต่ไม่สามารถ

อธิบายผลลัพธ์ทางการศึกษาได้ทั้งหมด **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** คณะทันตแพทยศาสตร์ร่วมกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกนักศึกษา เช่น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร, ฝ่ายการศึกษา, และหน่วยงานกำหนดนโยบายการรับเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัย ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาทบทวน สัดส่วนและหลักเกณฑ์การรับนักศึกษาในแต่ละระบบ ให้เหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ โดยไม่ยึดผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาเป็นเกณฑ์หลักเพียงประการเดียว แต่พิจารณาร่วมกับตัวชี้วัดอื่นที่สะท้อนศักยภาพในการเรียนรู้ และการปฏิบัติวิชาชีพในระยะยาว นอกจากนี้ ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ สนับสนุนการหารือเชิงนโยบายร่วมกับหน่วยงานระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับการผลิตกำลังคนด้านสุขภาพ เช่น สมาคมที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อพัฒนากลไกการคัดเลือกนักศึกษาให้สอดคล้องกับคุณภาพผลลัพธ์ทางการศึกษาและความต้องการของระบบบริการสุขภาพ **2. ข้อเสนอแนะเชิงการจัดการศึกษา** ฝ่ายการศึกษาและคณะกรรมการหลักสูตรควรพัฒนากลไก ติดตามผลการเรียนรายชั้นปี และระบบ ให้คำปรึกษาทางวิชาการ (academic advising) สำหรับนักศึกษาที่มาจากกระบวนการรับเข้าศึกษาที่มีแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าในบางช่วงของการศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรมเสริมทักษะพื้นฐานและทักษะการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ เพื่อช่วยลดความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษาและส่งเสริมความสำเร็จตลอดหลักสูตร **3. ข้อเสนอแนะเชิงการวิจัย** การวิจัยในอนาคตควรขยายการศึกษาไปสู่ปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ เช่น แรงจูงใจในการเรียน ความสามารถในการปรับตัวต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษา สมรรถนะเชิงคลินิก และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ รวมถึงอาจศึกษาเปรียบเทียบข้ามสถาบันหรือขยายช่วงเวลาการศึกษา เพื่อเพิ่มความครอบคลุมและความสามารถในการนำผลการวิจัยไปใช้เชิงนโยบายในระดับที่กว้างขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แยมเสารง.(2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 2(3), 122-129.
- นิตยา วิริยะธารากิจ และคณะ. (2015). ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการรับนิสิตระดับปริญญาตรีของสาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มศว. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 7(14), 42-51.
- Foley, J. I., & Hijazi, K. (2013). The admissions process in a graduate-entry dental school: Can we predict academic performance? *British Dental Journal*, 214(2), E4–E4. <https://doi.org/10.1038/sj.bdj.2013.56>
- Kuharatanachai, C. (2022). A comparative study of undergraduate admission process and academic achievement of science students. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 28(1), 109-124.
- Rich, A. M., Ayers, K. M. S., Thomson, W. M., Sinclair, R. J., Rohan, M. J., & Seymour, G. J. (2012). Does performance in selection processes predict performance as a dental student? *European Journal of Dental Education*, 16(1), 27–34. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0579.2011.00706.x>
- Suksudaj, N. (2018). The Relationship Between Admissions Criteria and Academic Performance of Dental Students with Prior Bachelor Degree (“Newtract”) at Thammasat University. *Journal of The Dental Association of Thailand*, 68, 204217. <https://doi.org/10.14456/JDAT.2018.36>
- Siriattakul, P. (2012). One-way ANOVA: Social science research. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 1(1), 13–23.